

Nr 78.

Ankom till riksdagens kansli den 22 mars 1926 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ansökningar av landsfiskalerna Gustaf Insulander och Emil Lundgren i fråga om ersättning för vissa belopp, som förskingrats av dem underlydande fjärdingsmän.

(3:e avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 25 februari 1926 dagtecknad proposition, nr 168, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementssärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva,

att i anledning av ansökningar av landsfiskalerna Gustaf Insulander och Emil Lundgren må från anslaget till oförutsedda utgifter utbetalas dels till Insulander ett belopp av 2,156 kronor 78 öre, utgörande av honom till statsverket inbetald ersättning för av fjärdingsmannen Erik Johan Bast icke redovisade uppbördsmedel, dels ock ett belopp av 3,441 kronor 65 öre för beredande av ersättning till Älvsborgs läns landsting, pensionsstyrelsen, vederbörande häradsskrivare och Nödinge kommun för dem tillkommande medel, som av fjärdingsmannen Carl Alfred Thorn förskingrats, mot skyldighet för Insulander och Lundgren att till kronan överlåta sina motsvarande fordringsrätter hos respektive Bast och Thorn,

samt att därjämte Lundgren befrias från att ersätta kronan ett belopp av 794 kronor 47 öre, utgörande kronan tillkommande medel, som likaledes blivit av Thorn förskingrade.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Enligt gällande bestämmelser åligger det landsfiskal att i egenskap av utmätningsman inom sitt distrikt verkställa indrivning och redovisning av, utom annat, krono- och kommunalutskylder samt böter. Före den 1 januari 1926 gällde enligt § 3 i förordningen den 14 december 1917 (nr 916) angående föreskrifter om indrivning av krono- och kommunalutskylder, allmänna avgifter m. m. (restindrivningsförordningen), att landsfiskal, som åt honom underlydande fjärdingsman uppdragit att ombesörja indrivning och för sådant ändamål verkställa utmätning av lös egendom, själv var skyldig att svara för redovisningen och för skada, som av fjärdingsmannens

fel eller försummelse kunde uppkomma. Enligt § 7 i förordningen den 14 december 1917 (nr 915) angående indrivning och redovisning av böter gällde härutinnan enahanda bestämmelse som i avseende å restindrivningen. I detta sammanhang må erinras om att statsverket jämlikt lagen den 10 juli 1899 om ersättning av allmänna medel i vissa fall för skada, som förorsakats av ämbets- eller tjänstemän m. fl., svarar för sådan skada bland annat i fall, då ämbets- eller tjänsteman, som enligt 1 kap. utsökningslagen äger att med utmätningssmål taga befattning, tillgriper eller förskingrar vad han fått om händer enligt särskilda stadganden om utmätning för kommunalutskylder, allmänna avgifter m. m. Skada, som föranletts av brottsligt förfarande eller vållande av substitut för sådan tjänsteman, ersattes före den 1 januari 1926 däremot icke av statsverket. För sådan skada kunde vederbörande endast vända sig mot utmätningssmannen.

Från och med innevarande års ingång hava emellertid nu omförmälda bestämmelser blivit ändrade. Jämlikt lagen den 6 juni 1925 (nr 178) om ändring i vissa delar av nyssberörda lag den 10 juli 1899 ansvarar statsverket sålunda för tillgrepp och förskingring av den, som av utmätningssman erhållit i uppdrag att verkställa indrivning eller utmätning. Denna bestämmelse äger dock ej tillämpning i avseende å tillgrepp och förskingring, som inträffat före den 1 januari 1926. I restindrivningsförordningen samt i förordningen om indrivning och redovisning av böter har i anslutning härtill med giltighet från och med innevarande år den ändringen genomförts, att bestämmelsen om utmätningssmans ansvar för substitut utslutits (se svensk författningssamling 1925 nr 499 och 500).

Redan före nämnda författningsändringar har av statsmakterna vid olika tillfällen erkänts, att det icke överensstämmer med billighet, att utmätningssman under alla omständigheter skall svara för substitutets förskingringar. Efter framställning av Kungl. Maj:t (prop. 195) medgav sålunda 1920 års riksdag, att kronofogden C. O. Helmer befriades från att ersätta kronan vissa av en kronolänsman förskingrade kommunalutskylder, vilka blivit kommunen ersatta av statsmedel. Vidare beviljade, efter framställning av Kungl. Maj:t (prop. nr 217/1921 och 153/1922), 1921 och 1922 års riksdagar ersättning till tredje stadsfogden i Stockholm V. Karlson för vissa belopp, som av honom till statsverket erlagts för täckande av brist, vilken uppkommit genom e. o. uppbördsmäns förskingring av indrivna utskylder.

*Utskottets
yttrande.*

Av skäl, som i propositionen anförts till stöd för förevarande förslag, och sedan utskottet tagit närmare del av innehållet i den av landsfiskalen Lundgren med föranledande av länsstyrelsens i Älvsborgs län yttrande till Kungl. Maj:t ingivna, i propositionen omförmälda skrivelse, har utskottet ansett sig icke böra motsätta sig förslagen ifråga, och får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må medgiva,

att i anledning av ansökningar av landsfiskalerna Gustaf Insulander och Emil Lundgren må från anslaget

till oförutsedda utgifter utbetalas dels till Insulander ett belopp av 2,156 kronor 78 öre, utgörande av honom till statsverket inbetald ersättning för av fjärdingsmannen Erik Johan Bast icke redovisade uppbördsmedel, dels ock ett belopp av 3,441 kronor 65 öre för beredande av ersättning till Älvsborgs läns landsting, pensionsstyrelsen, vederbörande häradsskrivare och Nödinge kommun för dem tillkommande medel, som av fjärdingsmannen Carl Alfred Thorn förskingrats, mot skyldighet för Insulander ock Lundgren att till kronan överlåta sina motsvarande fordringsrätter hos respektive Bast och Thorn,

samt att därjämte Lundgren befrias från att ersätta kronan ett belopp av 794 kronor 47 öre, utgörande kronan tillkommande medel, som likaledes blivit av Thorn förskingrade.

Stockholm den 22 mars 1926.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *Oscar Olsson*, *J. L. Widell*, *C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *O. Bergqvist*, *E. J. G. Rosén*, *E. A. Hallin*, *J. G. Walles*, *C. I. Asplund*, *A. R. Rooth* och *C. A. Carlsson* i Gävle.

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *C. R. Jansson* i Falun, *S. Bengtsson* i Norup, *P. M. Olsson* i Blädinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *E. Kristensson* i Göteborg, *J. Jönsson* i Revinge, *B. F'son Holmgren*, *E. Andersson* i Prästbol, *S. Persson* i Fritorp och *E. G. E. Eriksson* i Stockholm.
